

ZOMER 2012

NIEUWSBRIEF VOOR LEDEN VAN ATV DE PIONIERS

Amateurtuindersvereniging de Pioniers
Köglaan 30, 3571 PZ Utrecht
www.depioniers.nl

Redactie: Evelien Pullens
Layout: Evarien Tuitert
redactie@depioniers.nl

In dit nummer

Van het bestuur	2
Groenmoetjedoendag 2012	3
Tips	3
De zomertortel en andere vreemde vogels	4
Filmmiddag	4
In augustus is er weer een feestje	4
Koken met Nina	5
Tentoonstelling	6
De kracht van het landschap	6
Buurman weet alles	7
Kleintje	7
Bij de bijen	8

Van de redactie

Op mijn tuin woont de liefste roodborst van de hele wereld. Dit vogeltje huppelt achter me aan, komt op mijn spade zitten als ik aan het spitten ben en begint tegen me te kwetteren.

Laatst sprak ik mijn buurman. "Nee, de liefste roodborst van de wereld woont in mijn tuin. Hij helpt me bij het tuinwerk," zegt hij. Mijn overbuurvrouw kent het vogeltje ook. Eerst voel ik een steek van jaloezie. Het is mijn roodborst. Dan glimlach ik tegen mezelf. Vogels maken geen onderscheid tussen mij en de burens. Ze vliegen heen en weer tussen de ene en de andere vriendelijke tuinier. Waar gegraven wordt, zijn wormen. Dus huppen ze achter je aan. Planten zijn net zo. Ze groeien vrolijk van de een naar de andere tuin, ze hangen over en

werpen hun zaden over de heggen. Wij mensen zijn anders. Wij bakenen onze tuin af en willen onze eigen sfeer in onze eigen tuin. We hebben last van het lawaai van de burens, de rommel van de burens en hun onkruid. We irriteren ons aan de bomen van burens en sluiten uiteindelijk moeizame compromissen. Soms denk ik wel eens; Wat kan je toch veel leren van de dieren, zo'n kwetsbaar roodborstje... of een bijenvolk. Die zijn pas sociaal. Peter Voortman vertelde me over de bijenvolken op ons tuinenpark. Lees het artikel 'Bij de bijen' verderop in de nieuwsbrief. Fascinerend hoe deze dieren voor elkaar zorgen.

In deze nieuwsbrief nog meer over dieren: Bijzondere vogelwaarnemingen, teken en een kwetsbaar klein vogeltje. We kijken terug op de GroenMoetJeDoenDag en kijken vooruit naar de tentoonstelling en het Pioniersfeest eind augustus.

Evelien Pullens
redactie@depioniers.nl

DE PEUL

*In een zaad zit de geschiedenis en ervaring van het verleden,
de belofte van de toekomst
en de kracht van het heden.
De cycles van het leven, van de natuur.*

Deze steen is een Franse hardsteen, gekozen vanwege de mooie gelaagdheid en semi ruw in de vorm gekapt, zodat de lijnen van het leven voelbaar zijn.
75 jaar tuinvereniging De Pioniers
Monique Riphagen 2011

Overpeinzingen uit het bestuur

Ook zo'n zin in een heerlijke zomerse zwoele avond... Lekker op je tuin zitten(d) te mijmeren over hoe het afgelopen jaar verlopen is en wat je de komende tijd nog allemaal te wachten staat... Het bestuur zeker! Veemarkt, Groenmoetjedoel, veiligheidsoverleg, gemeente bomenplan, bruggen, Hostel & overlast, verwaarloosde tuinen, langs het tuinpad, burengenoege en ongenoege, teken en inbraken, mooi voorterrein, prachtige tuinen.

Het afgelopen jaar was voor het bestuur een periode van veel overleg en vergaderingen. Maar ook veel praktisch werk, onder andere het goed ontruimen van enkele tuinen die verkocht werden, de takkenrillen ontmantelen, onderhoud gebouwen, schade inbraak herstellen.

Kom eens langs zaterdag in het verenigingsgebouw. Er is altijd een bestuurslid die je kan bijpraten over bijvoorbeeld de Veemarkt en andere zaken. Vragen stellen en ideeën opperen kan dan ook en nog mooier zou zijn als je een taak op je zo willen nemen.

Op dit moment zijn er weer verenigingswerkdiensten iedere zaterdag en het is heel leuk en fijn om te zien dat de opkomst heel goed is en het samen werken als heel positief en vooral ook prettig en gezellig wordt ervaren.

Liesbeth Stienen, onze penningmeester, heeft besloten m.i.v. juli te stoppen met haar werkzaamheden als penningmeester. Liesbeth en Ton hebben de tuin opgezegd en hebben vanaf juli andere activiteiten die hun aandacht zullen opeisen. We vinden het erg jammer, maar respecteren het besluit van Liesbeth en wensen haar en Ton veel geluk en voorspoed. Wie wil de taak

van Liesbeth (penningmeester) voor het komend half jaar waarnemen?

De laatste tijd krijgen we meer en meer signalen dat mensen zich aan hun burenergeren, omdat er bijvoorbeeld niet goed genoeg gesnoeid wordt, er te veel onkruid staat etc. Wat ons opvalt, is dat men dan soms zelf het gesprek met de desbetreffende buur niet is aangegaan of dat als dat wel gebeurt, er niet naar elkaar geluisterd wordt. Kom op mensen, geef elkaar de ruimte als burener, ga het gesprek aan en help elkaar! Wat is er nou leuker dan om in harmonie te kunnen tuinieren op de manier waarop jezelf wilt en met respect voor die ander en de omgeving. Dat is toch iets waar wij op de Pioniers goed in zijn!

*Namens het bestuur,
Wiljo Tukker*

Een paar huishoudelijke mededelingen:

- In juli moeten alle mensen die een U-pas hebben, van hun nieuwe pas een kopie opsturen. De regels van de U-pas zijn aangepast.
- Licht en kraan in de toiletten graag uitdoen en niet vergeten het verenigingsgebouw af te sluiten.
- Veeg eens het laantje samen met de andere bewoners en geef de naambordjes eens een sopje. Overhangende takken snoeien geeft ook zo'n prettige doorgang.
- Achterhek/Sartrelaan: altijd afsluiten en niet open laten staan.
- Geen groenafval op de takkenrillen gooien. Ze worden afgebroken.
- Hebben jullie soms iets te veel groenten/fruit/bloemen, breng dat dan naar de kantine zaterdag. Wat is er leuker dan samen delen...

De Pioniers op Facebook!

Heb je een account op Facebook? Bezoek dan eens onze pagina en plaats eens een tuinberichtje. We hebben al een paar "Vind-ik-leuks" maar dat moeten er veel meer worden. Als we er meer dan 30 hebben krijgen we een eenvoudigere URL. Nu is deze nog:

<https://www.facebook.com/pages/ATV-De-Pioniers/243631705743333>

GroenMoetjeDoenDag 2012

De weerberichten waren pessimistisch. Maar de Pioniers niet! De GroenMoetjeDoenDag van 10 juni werd een groot succes met prachtig weer, pannenkoeken, een gezellig terras en volop activiteiten voor jong en oud.

De kinderen maakten vlinders, vingen visjes en liepen een speurtocht. De volwassenen wandelden mee met Paul van Kan, ruilden stekjes op de ruilmarkt of namen een zonnebloem mee voor de wedstrijd.

Ik loop naar de proefworkshop van Nina, op haar eigen tuin, achterin op het terrein. Ze heeft lekkere hapjes gemaakt met kruiden en 'onkruiden' die je in je eigen tuin kunt plukken. Onder-tussen hoor ik een hels kabaal op het voorplein. Er is een houtkunstenaar met zaagmachine aan het werk. Een groepje mensen staat met open mond te kijken hoe hij in een mum van tijd een adelaar of eekhoorn uit een hout-blok snijdt. Anderen houden hun oren dicht, omdat het de 'tuinrust' behoorlijk verstoort. Conny Coppen gaat op zoek naar een stiller plekje voor haar workshop 'mindfull movement'.

Er kwamen veel mensen van buiten een kijkje nemen. Ik sprak een familie die in de flats woont en regelmatig even bij de Pioniers komt wandelen. Ze hadden het erg naar hun zin. Er zijn 65 pannenkoeken verkocht. Goed werk

Judith en Leida! Helaas maar 3 thee complets. Jammer Mia. Ze waren wel heel lekker.

Het thema van de GroenMoetjeDoenDag was biodiversiteit. De dag was

inderdaad heel divers. Wat waren er veel activiteiten. Ook op de stekjes-ruilmarkt van Pieterneel kon je goed zien wat veel verschillende planten er op ons terrein groeien. Door te ruilen wordt de diversiteit nog veel groter!

Winkeltip

De redactie kreeg een mailtje van een kleinschalige kwekerij in Groenekan met een winkeltje op woensdagmiddag en zaterdag en leuke activiteiten af en toe. Kijk op de website: www.groenekans.nl

Tip van de maand

Staat er een reuze berenklaauw in of rondom je tuin, steek hem dan nu uit. Er staan flink wat in de windsingels. Doe dat niet in de zon, maar op een bewolkte regenachtige dag of na zonsondergang. Eén plant kan zichzelf extreem uitzaaien. Daar heeft het hele complex last van.

Zomertortel en andere vreemde vogels

Eric en Paul hebben hem allebei gezien en gehoord. De zomertortel. Deze vogel komt gewoonlijk alleen voor in de mooiste parklandschappen (vooral Limburg en duinbossen) en is nu ook bij de Pioniers gesignaleerd.

De zomertortel is de enige duivensoort die de winter in zuidelijke streken doorbrengt. Helaas worden ze daar nog steeds volop afgeschoten door jagers, waardoor de zomertortel zeldzaam is geworden. Ze zijn meestal erg onopvallend en behoorlijk schuw. Op zijn aanwezigheid mogen we daarom extra trots zijn!

De roepende bosuil

Paul houdt geregeld vogeltellingen en met behulp van anderen en het waarnemingenbord registreert hij alle dieren en planten op ons tuinenpark. Hoe zit het met de vogels? Behalve de zomertortel zijn er op de Pioniers leuke waarnemingen geweest: Op 28 oktober 2011 meldt Paul Brassé een roepende bosuil midden op ons complex. Ook in 2010 was de bosuil al eens gehoord. Behalve de sperwer is de bosuil de enige roofvogel in 2011 (overvliegende buizerds tellen we niet mee). De ijsvogel werd ondanks de strenge winter weer vissend gezien aan de vijver, onder andere op 18 maart. De zwarte mees en ook een paartje goudvink vinden hier dankzij de inmiddels uit de kluiten gewassen sparren en coniferen de laatste jaren geschikt leefgebied. Ook de Turkse tortel en staartmees lijken van de naaldbomen te profiteren; 10 jaar geleden

zag je ze zelden. Eén maal werd een groene specht gezien, voedsel zoekend in de houtsingel bij de rotonde. Deze specht heeft een groot territorium en daarom zul je deze schuwe vogel niet vaak zien. In tegenstelling tot de grote bonte specht. Die lijkt inmiddels twee territoria te hebben; er wordt namelijk nogal vaak geruzied. Een van de spechtenpaartjes heeft gebroed in de 'totumpaal' bij de ingang aan de Sartreweg (mededeling Eric).

Een tropische verrassing

En dan natuurlijk onze tropisch verrassing: de halsbandparkiet. In 2008 hoorde ik de eerste exemplaren die via de landgoederen langs de Vecht vanuit Amsterdam Overvecht hadden weten te bereiken. En jawel; in 2009 hadden we de eerste op de Pioniers. In 2011 werden er door Dick Mathijssse maar liefst 10 tegelijk gezien. Een andere opzienbarende verschijning was een overvliegende ooievaar op 29 maart; telt natuurlijk niet als bewoner van ons park, maar leuk is zo iets wel.

Paul van Kan

WIL JE OOK VAN ANDERE DIEREN EN PLANTEN WETEN WAT ER GEZIEN IS IN 2011? OF WIL JE EEN WAARNEMING DOORGEVEN? KIJK DAN OP ONZE SITE: WWW.ATVDEPIONIERS.NL

BOSUIL

ZOMERTORTEL

Filmmiddag

In augustus is er weer een feestje

Pioniersfeest

25 augustus 17.00 uur

Ik heb er al weer zin in. Net als andere jaren zetten we een lange tafel op het plein, waar ieder zijn eigengemaakte lekkernijen neer kan zetten, zodat we elkaars gerechten kunnen proeven. Er is een barbecue om op te roosteren en natuurlijk drank en gezelligheid.

Breng iets te eten mee en je eigen bord en bestek

We organiseren een aantal spelletjes en Theo van der Voort gaat muziek draaien. Dat nodigt uit tot dansen! We willen dit jaar aandacht besteden aan kennismaken met nieuwe leden. Ken je de mensen die bij je in het laantje een tuin hebben?

De feestcommissie bestaat uit Andrea Lehr, Conny Coppen en Evelien Pullens

Lievelingsplant:

Prikneus.

Mooiste moment op de tuin:

als ze 's ochtends wakker wordt in haar tuinhuisje

Koken met Nina (Tuin 38)

De proefworkshop

Misschien hebben jullie de lekkere hapjes van Nina van den Houten wel eens geproefd. Vorig jaar op het Pioniersfeest of bij de GroenMoetje-Doendag? Ik heb op de GroenMoetje-Doendag bij Nina in de tuin gezeten en brandnetelmuffins, druiven met dragon, Maibowle, aardbeien met citroenverbena en zevenbladpesto geprobeerd. Nina werkt bij een cateringbedrijf en kookt dus voor haar beroep. Bij het bedrijf waar ze werkt kan ze haar creativiteit kwijt in de recepten en de aankleding van de lekkernijen. Tegenwoordig is het hip om je eigen eten te plukken. Moestuinen, de eetbare stad en plukvelden rukken op. Voor Nina is het een uitdaging om recepten uit te proberen met ingrediënten die je op het terrein van de Pioniers kunt vinden en plukken.

De experimenteergroententuin

Nina heeft haar tuin nu sinds april 2011. Omdat Nina graag een tuin wilde, is ze bij verschillende tuinverenigingen in Utrecht langs gefietst. De Pioniers vond ze het gezelligst. Ze at een kroket in de kantine en schreef zich in. Niet lang daarna kocht haar vriendin Sanna het huisje naast haar. Door een gat in de heg kan Raf, het zoontje van Sanna gemakkelijk van de ene naar de andere tuin. Nina hoefde niet zo veel aan haar tuin te doen. Het was al een mooie tuin. Ze heeft vooral gesnoeid. Ik ben benieuwd wat ze kweekt. Nina laat me de Lavas, maggiekruid, zien. Ook heeft ze verschillende soorten pepermunt in haar tuin staan. Er zitten mooie donkerblauwe, glimmende kevertjes op de munt.

"Die vind ik zo prachtig. Helemaal niet erg dat ze wat blaadjes opeten. De kevertjes houden ook van een lekker hapje," zegt Nina. Zo kan je het ook bekijken.

"Ik heb een experimenteergroententuin," vertelt Nina. Wat is dat? "Het gaat me er niet om, veel uit mijn tuin te kunnen eten. Ik wil vooral dingen uitproberen," vertelt ze. "Ik heb nu paarze aardappelen in de grond gepoot. Ook heb ik een bosbes meege-nomen uit het Zwarte Woud. Die heeft natuurlijk een bosomgeving nodig. Daarom probeer ik het leefklimaat na te bootsen; zure grond en dennen-naalden om hem heen. Hij slaat aan,"

vertelt ze enthousiast. Ze laat ook vol trots de walnotenboom zien. "Vorig jaar kwamen er precies 50 walnoten vanaf."

Evelien Pullens

Recept van Nina: Brandnetelmuffins

Gebruik alleen de verse brandnetel-topjes (zonder bloemetje), die zijn het lekkerst!

Voor een stuk of 12 muffins heb je nodig:

- 250 gr zelfrijzend bakmeel
- zout en peper
- 1 sjalotje
- 1 teen knoflook
- ongeveer 80 gram brandneteltopjes
- 125 gr Hollandse geitenkaas, gesneden of in stukjes
- 50 gram gesmolten boter
- 1 ei, los geklopt
- 1 dl karnemelk
- 1 dl (volle) melk

Trek handschoenen aan en was de brandnetel. Droog in sladroger of laat goed uitlekken. Snijd de brandnetel

fijn. Fruit het sjalotje, voeg knoflook, brandnetel en peper en zout toe en bak even om.

Zeef de bloem in een kom, voeg de geitenkaas, de brandnetel en nog wat zout en peper toe en meng door elkaar.

Laat de boter zachtjes smelten of heel zacht worden en meng deze (in een andere kom) goed met het ei en de melk en karnemelk.

Voeg dit mengsel bij de bloem, kaas en brandnetel. Snel en kort roeren met een spatel of pollepel (het mag er een beetje klonterig uit blijven zien).

Giet het beslag in de vormpjes en bak ze ± 25 minuten bij 180 graden.

Tentoonstelling 18 en 19 augustus

De jaarlijkse tuintentoonstelling boogt op een lange traditie. Het is het leukste als iedereen iets komt inleveren. Dat kan van alles zijn: Een bloemstuk uit eigen tuin. Een opgekweekte courgette of pompoen. Een creatief bouwsel. Een schilderijtje, foto of gedicht. Ook kinderen kunnen meedoen.

Wat inspireert jou in je tuin...? Ga daar deze zomer eens op broeden en breng het resultaat naar de tentoonstelling. Naast de gebruikelijke categorieën zijn er dit jaar een paar bijzondere wedstrijden aan de tentoonstelling verbonden.

Inleveren van bloemstukken, snijplanten, groenten en fruit, creatief en kinderen: vrijdag 17 augustus tussen 10.00 en 19.00.

Fotowedstrijd

Het moet een foto van het Pioniersterrein zijn. De foto krijgt een plaats op de tentoonstelling en maakt kans op een prijs.

Inleveren van een ingelijste foto zaterdag 10 augustus.

Taartenbakwedstijd

Ook de taarten staan op de tentoonstelling en worden geproefd door iedereen. De beste taart krijgt een prijs. Taarten proeven is zaterdagochtend. Iedereen mag meedoen.

Inleveren van taarten op zaterdag 18 augustus tussen 9.00 en 10.00.

Zonnebloemenwedstrijd

Tijdens de GroenMoetJeDoenDag zijn

er stekjes van zonnebloemen uitgeleend. 15 tuinen hebben de uitdaging opgepakt.

Vrijdag 17 augustus worden de zonnebloemen gemeten. Wie heeft de langste!

De jury

De prijsuitreiking is zondag 19 augustus om 17.00 uur.

Alle Pioniers zijn juryleden. Iedereen kan stemmen in verschillende categorieën.

Er zijn publieksprijzen beschikbaar voor snijbloemen, bloemschikken, groenten en fruit, creatief, foto's, kinderen, taart en zonnebloemen kweken.

De Kracht van het Landschap

zondag 30 september 9.30 - 17.00

Van alle leeftijden

Samen met Stichting Rijp&Groen wordt op en rond de Pioniers een dag rond het thema 'landschap' gehouden. Wat is landschap? Wat vinden we ervan? Beleef iemand van 25 de schoonheid van natuur en landschap anders dan iemand van 50 of van 75? In groepjes van 3-6 gaan we per generatie aan de slag. Je krijgt opdrachten om anders naar het landschap te kijken; we gaan terug naar de vroegste herinneringen aan 'buiten'. En we wisselen uit; oud en jong, alles door elkaar. We hopen aan het eind van de dag meer te begrijpen van wat landschap voor ieder van ons

betekent. Landschap staat voortdurend onder druk en verandert continu. Wat vinden we daarvan en kunnen we zelf bijdragen aan een mooi landschap?

Wie begeleidt deze dag?

De dag wordt begeleid door sociologen Pieter van Dijk en Renee Lommen, beiden fanatieke wandelaars, en landschapskundige Paul van Kan. Pieter is de oprichter van Rijp&Groen. Doel van deze stichting is oplossingen te zoeken voor maatschappelijke problemen door generaties met elkaar in dialoog te brengen. Het wordt een heel bijzondere dag vol ervaring en beleving!

Waar:

Verenigingsgebouw De Pioniers, enkele tuinen en omliggende landschap.

Kosten:

Vrijwillige bijdrage voor consumpties en huur (richtbedrag € 10.-).

Wie:

Iedereen vanaf 18 jaar. We zoeken vooral nog deelnemers jonger dan 40 en ouder dan 70.

Info en opgave:

Mail naar paulvankan@planet.nl of bel 06-38085248.

Buurman weet alles

Beste buurman

Sorry dat ik zo hard gilde vorige week, maar ik was echt erg geschrokken van die teek op mijn buik. Hij had zich al vol gezogen met bloed. Moet je nagaan. Gelukkig was u in de buurt en heeft u die teek gedraaid en er af getrokken. Ik weet nu hoe ze er uit zien. Er zijn er best veel. Dat vind ik eng. Hoe komt het en wat kunnen we er aan doen?

Buurvrouw

Beste Buurvrouw,

Je moet inderdaad oppassen voor de teken de laatste tijd. Ze houden van vochtige omstandigheden, dus snapt ook buurvrouw wel dat het weer deze maand erg gunstig is voor teken.

Teken hebben gelukkig veel natuurlijke vijanden, o.a. wespen en vogels. Van de paar duizend eitjes die een teek legt, overleven er normaal maar enkele. Dit verklaart tevens waarom je een tekenexplosie krijgt als de natuurlijke vijanden het laten afweten. Kennelijk missen we hier ook de bijen en wespen! Ook speelt mee dat er nu (tijdelijk?) een extra probleem is door de klimaatwijziging. Teken zijn een goed voorbeeld van een invasieve soort die snel nieuw terrein binnentrekt als de omstandigheden, zoals het klimaat, verandert. De vijanden zullen later volgen maar lopen voorlopig nog achter op de ontwikkeling. Wat kun je doen: tuinafval, vooral gemaaid gras en blad, in de vochtige periode ingraven of verstikken in plastic zak.

**Sterkte,
Buurman**

Kleintje

Ik kwam het huisje binnen en hoorde een plof. "Ach, kleintje" dacht ik en raapte je voorzichtig van de vloer. 'k Had net het gras gemaaid en een praatje met de buurman gemaakt, toen het gebeurde.

We gingen buiten zitten en met m'n linkerhand maakte ik een afdakje tegen de felle zon. Je ademde snel, je snveltje een beetje open. Zou je dorst hebben, of had je het te warm? Ik hoopte dat het alleen maar een shockje zou zijn en dat je bij zou komen en

gewoon weer weg zou vliegen. Af en toe gingen je oogjes open, je rekte je vleugels en je staart en over je pootjes was ik eerst niet zeker, maar ook die bleken in orde. Het kapje op je hoofd was grijsig en dan dat streepje over je ogen, dat Zorro-maskertje... Je staartveren hadden een diepblauwe glans en in je vleugels zat ook wat groen en in je gezicht wat geel. Je deed een heel klein plasje op m'n hand en verloor een mini, mini veertje van nog geen drie millimeter. We zaten daar best zo, samen.

Maar omdat je op m'n hand blééf zitten, ook toen ik ging lopen en dingen doen, ging ik toch maar Rob even bellen om bij de vogelopvang te informeren wat ik het beste voor je kon doen (want zelf had ik het nummer van de opvang – stom genoeg – niet bij me). Je schrok een beetje van het geluid, zéker toen ik teruggebeld werd. Ja, het was beter je maar te brengen, hadden ze gezegd, en liefst zo snel mogelijk. "Oké", dacht ik, "daar gaan we weer", want laatst was ik ook al een middag kwijt om met een jonge duif naar Rotsoord te fietsen. Je keek me oplettend aan en toen ik de tele-

foon dicht deed vloog je ineens wég, hoog de conifeer in. Je liet een klein wit poepje achter.

En vanaf toen zat je, net als ik, te kijken, te wachten en te luisteren. Je hoopte waarschijnlijk, net als ik, dat je familie weer langs zou komen. Je had een goede plek gekozen, beetje schaduw, beetje zon, vrijwel onzichtbaar en boven de jasmijn die zo heerlijk ruikt. Een ritje naar de vogelopvang had ik er best voor over gehad, maar jij had er geen zin in en dus werd het wachten en een beetje poetsen en slapen en wachten.

Er was van alles in de buurt: roodborstje, koolmeesje, tjiftjaf, zwartkopje, winterkoning, heggemus, maar geen pimpelmees, behalve jij. Ik moest gaan vertrekken. En toen vloog je opeens naar de spar. En daar hingen een aantal pimpelmezen onderaan de takken te snoepen. Ik denk dus dat dit een verhaaltje is dat heel goed is afgelopen.

Judith Schuil

VOGELOPVANG, ROTSOORD 24A,
TEL. 030-2517255)

Bij de bijen

Ik spreek af met Peter Voortman in de schooltuin. De kinderen van BS Voordorp, die gewoonlijk iedere woensdag in de schooltuin werken, komen vandaag niet, omdat er veel andere activiteiten zijn zo op het eind van het schooljaar.

Bestuivers

Peter is een hele tijd op zoek geweest naar een imker die bijen zou willen neerzetten op de schooltuin. De bestuiving van zijn gewassen vond hij niet optimaal. Bestuiving door bijen levert bijvoorbeeld veel grotere aardbeien op dan bestuiving door de wind. Joop van Ree was meteen enthousiast voor het plan. Hij hoopt ook dat zijn pruimenboom meer pruimen zal geven nu er een bijenvolk in de buurt woont. Imker Ludy werd door Peter overgehaald om de samenwerking aan te gaan, op voorwaarde dat Peter meewerkte en een 'stal' bouwde. Vorig jaar stond er nog een kleine bijenkast, nu is het volk geplitst en zijn er al twee kasten neergezet. Joop van Ree en de vereniging hebben materiaal geleverd voor het afdakje, de stal. Nu kunnen de bijen lekker zoemen.

Zijn de schoolkinderen niet bang?

"Juist nieuwsgierig. De meesten rennen naar de kasten toe," vertelt Peter. "Het is erg leuk om over de bijen te vertellen. Ze steken trouwens niet, al-

leen als ze in nood zitten. Bovendien is dit bijenras zachtaardig. De Carnica bij wordt gekweekt op Schiermonnikoog, vanwege de geïsoleerde ligging van dit eiland blijft het bijenras puur, omdat het te ver vliegen is voor andere bijensoorten."

Een bijenleven is enorm interessant. Bijen zorgen er bijvoorbeeld zelf voor dat de temperatuur in de kast constant blijft. Ze wapperen met hun vleugels of vliegen veel op en neer om warmte of koelte te brengen. Dat is geweldig. Peter vertelt dat hij heeft meegeholpen met het splitsen van de volkeren. Rond koninginnendag maken de wersters een aantal, meestal acht, extra grote broedkamers in de broedraat. In elk van deze kamers legt de koningin een eitje. Door speciale voeding en intensieve verzorging groeien hier nieuwe koninginnen. Om te zorgen dat de jonge koninginnen niet gaan uitzwermen, hebben Peter en Ludy de kast opengemaakt en de oude koningin overgeplaatst naar een nieuwe kast. Een grote groep bijen volgde haar. Met deze bijen kan ze opnieuw

een volk gaan opbouwen.

In de oude kast was er plaats voor één van de nieuwe koninginnen. De werkbijen, darren en wachters verdelen zich over de twee kasten.

"Geweldig. Ik ben echt aangestoken door de bijen." Peter is razend enthousiast. "We kunnen nu al bijna honing gaan draaien. Dat willen we ook een keer doen met de kinderen van de schooltuin er bij."

Het jaar van de bij

Het gaat in Nederland slecht met de bijen, dat komt vooral omdat er een aantal bijenziektes vaak voorkomen, bijvoorbeeld de veroamijt. Die ziektes kunnen een volk, zoals de 30.000 bijen op de Pioniers, gemakkelijk uitroeien. De bijenvereniging probeert er van alles aan te doen om de bijen te redden. Wat kunnen wij doen? Niet meer dan de bijen waarderen en veel bloemen en bloesems laten bloeien, zodat er eten in overvloed is. Maar de bijen op ons tuinenpark zijn er vooral voor ons. Peter is erg benieuwd of de oogst dit jaar verbeterd is door een betere bestuiving. Laat het weten bij redactie@depioniers.nl.

Evelien Pullens

Let op: Als je een zwerm bijen in een boom ziet hangen, dan is dat waarschijnlijk een uitgevlogen koningin met een aantal volgelingen, die een plek zoeken om te gaan wonen. Bel Peter of de imker. Zij kunnen de zwerm vangen en een thuis geven. Deze bijen steken trouwens niet, want ze zitten vol met meegebrachte honing.

Ludy: 0614823680

Peter: 0654615728